Мукачівський державний університет
Кафедра психології
Малопольський державний університет імені Вітольда Пілецького в Освенцімі
Університет прикладних наук в м. Ельблонг
Пряшівський університет
Волинський національний університет ім. Лесі Українки

Становлення особистості: персоногенетичний контекст

Збірник тез доповідей

III Міжнародної науково-практичної конференції

Україна, Мукачево 23-24 квітня 2025 р.

Mukachevo State University
Psychology Chair
The Witold Pilecki State University in of Applied Sciences in Oświęcim
University of Applied Sciences in Elblag
Pryaszów University
Lesya Ukrainka Volyn National University

Personality Formation: Personogenetic Context

Collection of theses
III International Scientific and Practical Conference

Mukachevo April 23-24, 2025

УДК 159.923.2:159.922(043.2)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (Протокол № 3 від 23.05.2025 р.)

С11

Становлення особистості: персоногенетичний контекст: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції, 23-24 квітня 2025р., м. Мукачево / ред. кол. Л. І. Капітан (гол. ред.) та ін. Мукачево: Вид-во МДУ, 2025. 157 с.

Редакційна колегія:
Капітан Л. І. – д. істор. н., професор (голова); Туріс І. Ю. – к. філол. н., доцент; Корнієнко І. О. – д. психол. н., професор; Щербан Т.Д. – д. психол. н., професор; Брецко І. І. – к. психолог. н., доцент; Воронова О. Ю. – к. психолог. н., доцент.

©Мукачівський державний університет, 2025

УДК 159.9:316.613:159.925-057.87(043.2)

СВІТЛАНА КОСТЮ
кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології
Мукачівський державний університет
МАРК БУЗАШІ
здобувач вищої освіти
Мукачівський державний університет

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ІНТЕЛЕКТУ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Сучасна студентська молодь - це контингент громадян, що знаходяться на перехідному етапі професійного становлення. Актуальність теми пов'язана з тим, що сучасне навчальне середовище закладів вищої освіти, що спрямоване на формування професійних здібностей та компетентностей, має враховувати не тільки базові здібності освітян щодо засвоєння нової інформації, генерації нових ідей, творчого підходу до виконання завдань, але й їхню соціальну адаптацію та реалізацію. Показником чого є соціальний інтелект.

Поняття соціального інтелекту відносно нове у психологічній науці. Воно досі є не до кінця вивченим, але, аналізуючи сучасні наукові джерела, можна сказати, що соціальний інтелект - це показник результативності соціальних зв'язків, міра адаптаційних можливостей індивідів, ефективна відповідь на виклики в соціально-комунікативному просторі.

Соціальний інтелект виступає не лише як важлива особистісна характеристика, що сприяє ефективній комунікації та взаємодії, але й як професійно-важлива якість, особливо в умовах вищої освіти. Він включає як соціальну обізнаність (емоційне сприйняття, емпатія, здатність до інтерпретації невербальних сигналів), так і соціальні вміння (самопрезентація, здатність впливати на оточуючих) [1].

Соціальний інтелект серед здобувачів вищої освіти також є важливим чинником у формуванні "soft skills", тому як більшість наукової роботи та реалізація у професійній діяльності, залежить від вмінь комунікувати, ефективно обмінюватися інформацією, адаптуватися до нових умов роботи [2, 3]. Соціальний інтелект забезпечує базу для цих навичок, що сприяє креативному мисленню, самовираженню та адаптації до змінних умов робочого середовища.

У процесі дослідження соціального інтелекту серед здобувачів вищої освіти Мукачівського державного університету, ми виявили, що у більшості опитуваних показники соціального інтелекту нижче середнього значення. Для діагностики ми використовували тест Дж. Гілфорда та М. Саллівен на визначення соціального інтелекту. Показники методики Е. Ф. Зеєра та Е. Е. Симанюк показали, що у багатьох здобувачів виявляється соціально-комунікативна незграбність та інші прояви соціальної неадаптованості. Це дає необхідність впровадження нових напрямків для розвитку здобувачів та підвищення уваги до розуміння чинників соціального інтелекту.

Соціальний інтелект формується в процесі соціалізації, тому він залежить від умов, у яких студент виростає і навчається. Середовище, яке стимулює

відкритий діалог, критичне мислення та взаємоповагу, сприяє розвитку більш глибоких міжособистісних навичок. Окрім внутрішніх чинників, зовнішні стресові фактори, теж можуть впливати на рівень соціальної інтеграції та адаптації, але їх вплив може бути негативним.

Отже, сучасна студентська молодь перебуває на ключовому етапі професійного становлення, що вимагає від закладів вищої освіти не лише розвитку академічних здібностей, а й формування соціальної адаптації. Недостатній рівень соціального інтелекту, виявлений серед здобувачів вищої освіти Мукачівського державного університету, свідчить про потребу впровадження системних заходів для його підвищення. Формування соціального інтелекту залежить як від внутрішніх особистісних характеристик, так і від соціокультурного середовища та зовнішніх стресових чинників, тому оптимізація освітнього простору має враховувати ці аспекти для досягнення високої адаптації та професійної компетентності майбутніх спеціалістів.

Література:

1. Ґоулман Д. Соціальний інтелект. Нова наука про людські відносини / пер. з англ. Я. Лебеденко. Книжк. клуб «Клуб Сімейн. Дозвілля», 2020. 400 с.
2. Бермас О. М. Вплив соціального та емоційного інтелекту на формування успішних фахівців. *Роль соціального та емоційного інтелекту як найважливіших soft-skills XXI століття в освітньому процесі:* матеріали всеукр. науково-пед. підвищ. кваліфікації, м. Одеса, 6 березня – 16 квіт. 2023 р. 2023. С. 41–43.
3. Крижановська Т. О. Креативність як складова соціального інтелекту. *Роль соціального та емоційного інтелекту як найважливіших soft-skills XXI століття в освітньому процесі:* матеріали всеукр. науково-пед. підвищ. кваліфікації, м. Одеса, 6 березня – 16 квіт. 2023 р. 2023. С. 213–216.

УДК 378.013:378.018.4-025.14:37.011.3-057.87(043.2)

ТЕТЯНА КРАВЧЕНКО
доктор філософії, доцент кафедри англійської мови,
літератури з методиками навчання
Мукачівський державний університет
КРАВЧЕНКО К.Е.
здобувачка освітнього ступеня «бакалавр»
Спеціальності 014 Середня освіта / 014.021 Англійська мова та зарубіжна література
Мукачівський державний університет

НАВЧАННЯ В ЗМІШАНОМУ ФОРМАТІ: СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНІ ПІДХОДИ, ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Сучасна освіта зазнає значних змін, що зумовлено розвитком цифрових технологій та новими підходами до навчального процесу. Одним із таких підходів є студентоцентроване навчання у змішаному форматі, яке поєднує традиційне очне навчання з онлайн-компонентами. Це сприяє підвищенню автономності здобувачів, покращенню доступу до навчальних матеріалів та розвитку навичок самостійного навчання. Проте впровадження цього формату супроводжується певними викликами, які потребують детального аналізу та ефективних рішень.

Рівень цифрової грамотності студентів і викладачів є важливим аспектом

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26
тел./факс +380-3131-21109
Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua
E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua
Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: http://dspace.msu.edu.ua:8080
Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: http://msu.edu.ua/library/